

Број:312-2-УП-5/17
Датум:07.03.2017. године

Влада Републике Српске
Министарство породице, омладине и спорта
Н/р министра, гђа Јасмина Давидовић

Предмет: Закон о спорту и Правилник о организовању школског спорта у Републици Српској

Препорука, доставља се

Поштована,

Државе потписнице Конвенције о правима дјетета у члану 31. признају право дјетета на одмор и слободно вријеме, на игру и рекреацију која одговара узрасту дјетета и слободно учешће у културном животу и умјетности.

Државе чланице поштују и унапређују право дјетета на пуно учешће у културном и умјетничком животу и подстичу пружање одговарајућих и једнаких могућности за културне, умјетничке, рекреативне и слободне активности.

Улогу спорта у остваривању права дјеце на игру и слободно вријеме, дјеца стављају на прво мјесто. О важности спорта у развоју дјеце сагласни су и струка и родитељи и наставници, међутим, све је израженији несклад између потреба дјеце за бављење спортом и могућности да то у пракси реализују, јер је та њихова активност углавном зависна од финансијских могућности родитеља. Због важности спорта и физичке активности у одрастању дјеце, то никако не би требала бити брига само родитеља, зато су неопходне системске мјере и активности, којима ће се ове активности учинити доступним за свако дијете, независно од могућности родитеља да те активности финансирају.

Проблем је посебно изражен код дјеце са потешкоћама у развоју која су врло често ускраћена у остваривању овог права, јер немају могућност приступа садржајима и у срединама гдје они постоје, и немају могућност избора.

Питање доступности је проблем и за талентовану дјецу. Због проблема да се њихови таленти препознају на вријеме или немогућности родитеља да финансирају талентовано дијете, оно остаје ускраћено за бављење спортом за који је надарено.

Стратегија развоја спорта у Републици Српској 2012-2016, између осталог, констатује да је основно образовање обавезно, а с тим у вези је настава физичког васпитања обавезна. Добро организована настава физичког васпитања може и треба да има позитивне ефекте на здравље ученика, али исто тако неадекватан приступ у овом процесу може да изазове негативне ефекте.

Иако је Програмом рада Народне скупштине за 2016. годину било предвиђено доношење Стратегије за 2016-2020. иста још увијек није у скупштинској процедури.

Истовремено и Закон о спорту¹, иако предвиђен Програмом рада, у 2016. години није усвојен. Нови Закон о спорту, поред осталог, треба да препозна важност спорта у развоју и одрастању дјецe и, посебно, школског спорта и обавезе субјеката заштите у остваривању права дјецe по овом основу. Закон утврђује да се у основним и средњим школама могу формирати школске спортске организације (члан 33. став 1), међутим ко и под којим условима може формирати школске спортске организације, ко ради са дјецом и ко врши надзор, законом а ни подзаконским актима није уређено.

О проблему надзора у примјени Закона и повреди права дјетета, из разлога што се за прелазак из једног у други спортски клуб тражи „обештећење“, Омбудсман за дјецу је указао у Годишњем извјештају за 2014. годину.

Истовремено, Правилник о организовању школског спорта у Републици Српској², иако по свом називу упућује на школски спорт у цјелини, односи се само на систем такмичења Малих олимпијских игара основних и средњих школа. А школски спорт није само такмичење, већ прије свега његовање навика редовног вјежбања, физичке активности дјецe и усвајање здравих стилова живота. Због тога је неопходан и нови Правилник о организовању школског спорта, али и активности на промоцији школског спорта, који треба да буде доступан свим ученицима без обзира на њихов узраст и способности.

Због изузетне важности коју слободно вријеме, игра, рекреативне активности и спорт имају на правилан раст и развој дјетета, дужна пажња мора се посветити питањима ваннаставних активности, могућности родитеља да препознају и одговоре потребама дјецe, садржаја који дјеци стоје на располагању и њихове доступности, важне улоге тренера и њихове сарадње са родитељима у одрастању дјецe, важности сарадње спортских клубова и школа.

Због изузетне важности коју слободно вријеме, рекреативне активности и спорт имају на правилан раст и развој дјетета,

Омбудсман за дјецу, у складу са овлаштењима утврђеним Законом, предлаже Министарству породице, омладине и спорта³,

Предузимање потребних мјера и активности ради отклањања ситуација које доводе у питање остваривање права дјетета на слободно вријеме, које се односи на спортске активности и посебно школски спорт, на начин да:

- новим Законом о спорту:
 - препозна важност спорта у одрастању дјецe, и посебно, важност школског спорта и физичког васпитања дјецe предшколског узраста

¹ Закон о спорту, „Службени гласник Републике Српске“, број 4/02, 66/03, 73/08,102/08

² Правилник о организовању школског спорта у Републици Српској, „Службени гласник Републике Српске“, број 108/07, 99/09, 8/15

³ Закон о републичкој управи, „Службени гласник Републике Српске“, број:118/08, 11/09, 74/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16, члан 22.

- новим Правилником о школском спорту:
 - препозна улогу и важност школског спорта и његову доступност за сву дјецу, без обзира на њихов узраст и њихове способности, а затим и систем такмичења,

те да Институцију у року од 60 дана обавијести о предузетим мјерама.

С поштовањем,

Омбудсман за дјецу
др Нада Граховац

